

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра обліку та аудиту

Л.Я. Шевченко

АУДИТ В БАНКАХ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Кривий Ріг

2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра обліку та аудиту

Л.Я. Шевченко

АУДИТ В БАНКАХ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Затверджено на засіданні
кафедри обліку та аудиту
Протокол № 17
від “30” червня 2017 р.

Схвалено навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол № 9
від “30” червня 2017 р.

Кривий Ріг

2017

УДК 378.147.091.32: 657.21-029:337

ББК 65.052я73

Ш 37

Рецензенти:

М.Т. Шендригоренко, кандидат економічних наук, доцент

О.В. Неізнана, кандидат економічних наук, доцент

Шевченко Л.Я.

Ш 37 Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Аудит в банках» [Текст]: для студ. спец. 071 «Облік і оподаткування», ступінь бакалавр / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. обліку та аудиту; Л.Я. Шевченко – Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2017. – 40 с.

Методичні рекомендації розроблені для надання допомоги студентам спеціальності 071 «Облік і оподаткування» у вивченні дисципліни «Аудит в банках». У методичних рекомендаціях сформульовано мету, предмет, загальні рекомендації щодо вивчення дисципліни, зміст практичних занять, методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів, список рекомендованої літератури.

ББК 65.052я73

© Шевченко Л.Я., 2017

© Донецький національний
університет економіки і
торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП		5
ЧАСТИНА 1	Загальні рекомендації щодо вивчення дисципліни	6
ЧАСТИНА 2	Зміст семінарських/ практичних занять	11
Змістовий модуль 1	Організаційні особливості аудиту в банках	11
Змістовий модуль 2	Методика аудиту об'єктів обліку банківських установ	17
ЧАСТИНА 3	Методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів	24
Змістовий модуль 1	Організаційні особливості аудиту в банках	24
Змістовий модуль 2	Методика аудиту об'єктів обліку банківських установ	30

ВСТУП

Досвід країн із ринковою економікою показує, що аудит належить до інститутів громадянського суспільства, покликаних сприяти прогресу економіко-правових відносин та демократизації суспільної сфери.

Період становлення аудиту в Україні свідчить про зростання його ролі в розвитку національної економіки та підвищення статусу в суспільно-політичному житті. Як форма незалежного фінансового контролю, аудит спрямовується на захист економічних інтересів власників. Відтак трансформація відносин власності, зростання економіки, урізноманітнення форм господарювання, утворення громадянського суспільства обумовлюють розвиток практики аудиту та її подальшого удосконалення.

Аудит включає контрольний перегляд здійснених господарських операцій з метою підтвердження повноти, достовірності та об'єктивності інформації, що надається користувачам. Аудитор спрямовує свою увагу в минуле для пізнання істини, її підтвердження та формування висновків щодо аудованої інформації з метою зведення до мінімального ризик користувачів інформації. Вивчаючи відповідну інформацію про господарські процеси, аудитор відтворює картину минулого на підставі письмових свідчень. Переглядаючи документи, вивчаючи суть операцій, аудитор подумки відтворює ланцюг взаємопов'язаних фактів роботи підприємства. Аналіз облікових операцій - це лише частина інформації, що вивчається аудитором, бо рамки документального відображення господарських операцій, які досліджує аудитор, значно ширші за рамки бухгалтерського обліку. Аудит не може здійснюватись без досліджень оперативного обліку, інформації з діловодства, висновків спеціалістів тощо. В цих випадках аудитор розглядає питання, що відносяться до господарських операцій, але не знаходять відображення в бухгалтерському обліку.

Предметом дисципліни є: процеси і явища, які відображені документально і пов'язані з діяльністю банківських установ, при цьому межі аудиторського дослідження визначаються його метою.

Метою дисципліни «Аудит в банках» є: формування у майбутніх спеціалістів знань і оволодіння базовими теоретичними знаннями та набуття практичних навичок проведення аудиту в банках, виконання інших видів аудиторських послуг. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні набути такі **компетенції:**

знання і розуміння:

сутності організації та об'єктів аудиторської діяльності;
 значення організації аудиторських послуг;
 сутності змісту, структури та видів аудиторських висновків;
 сутності організації внутрішнього аудиту;
 сутності методики аудиту облікової політики банку;
 сутності методики аудиту грошових коштів;
 сутності методики аудиту статутного капіталу банку;

сутності організації та методики аудиту фінансової звітності

застосування знань і розуміння:

уміння організувати аудиторську діяльність, визначати об'єкти аудиторської діяльності;

уміння організувати процес надання аудиторських послуг;

уміння складати аудиторські висновки за змістом, структурою та видами;

уміння організувати внутрішній аудит банку;

уміння провести аудит облікової політики банку;

уміння провести аудит грошових коштів банківської установи;

уміння провести аудит статутного капіталу банку;

уміння провести аудит фінансової звітності банківської установи

формування суджень:

здатність організувати аудиторську діяльність, визначати об'єкти аудиторської діяльності;

здатність організувати процес надання аудиторських послуг;

здатність складати аудиторські висновки за змістом, структурою та видами;

здатність організувати внутрішній аудит банку;

здатність провести аудит облікової політики банку;

здатність провести аудит грошових коштів банківської установи;

здатність провести аудит статутного капіталу банку;

здатність провести аудит фінансової звітності банківської установи.

ЧАСТИНА 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

1. Опис дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Вибіркова для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Семестр	Осінній
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Лекції, години	6
Практичні/семінарські, годин	6
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	108
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета: формування у майбутніх спеціалістів знань і оволодіння базовими теоретичними знаннями та набуття практичних навичок проведення аудиту в банках, виконання інших видів аудиторських послуг.

Завдання: засвоєння теоретичних засад функціонування аудиту в банках як системи незалежного фінансового контролю, опанування законодавчих актів, нормативно-інструктивних документів, міжнародних стандартів аудиту, Кодексу професійної етики аудиторів; набуття практичних навичок з організації та планування аудиту в банках, виконання комплексу окремих аудиторських процедур, надання аудиторських послуг, оформлення робочих та підсумкових документів аудитора.

Предмет: особливості проведення аудиту в банківських установах.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Організація та об'єкти аудиторської діяльності
2. Організація аудиторських послуг
3. Зміст, структура та види аудиторських висновків
4. Організація внутрішнього аудиту
5. Методика аудиту облікової політики банку
6. Методика аудиту грошових коштів
7. Методика аудиту статутного капіталу банку
8. Організація та методика аудиту фінансової звітності

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр. / сем.	лаб.	срс.
Змістовий модуль 1. Організаційні особливості аудиту в банках					
Тема 1. Організація та об'єкти аудиторської діяльності	13	0,5	0,5		12
Тема 2. Організація аудиторських послуг	13	0,5	0,5		12
Тема 3. Зміст, структура та види аудиторських висновків	13	0,5	0,5		12
Тема 4. Організація внутрішнього аудиту	13	0,5	0,5		12
Разом за змістовим модулем 1	52	2	2		48
Змістовий модуль 2. Методика аудиту об'єктів обліку банківських установ					
Тема 5. Методика аудиту облікової політики банку	17	1	1		15
Тема 6. Методика аудиту грошових коштів	17	1	1		15
Тема 7 Методика аудиту статутного капіталу банку.	17	1	1		15
Тема 8. Організація та методика аудиту фінансової звітності	17	1	1		15
Разом за змістовим модулем 2	68	4	4		60
Усього годин	120	6	6		108

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Організаційні особливості аудиту в банках		
1	Семінар – дискусія Організація та об'єкти аудиторської діяльності	0,5
2	Семінар запитань і відповідей Організація аудиторських послуг	0,5
3	Семінар з виконанням практичних задач Зміст, структура та види аудиторських висновків	0,5
4	Семінар з виконанням практичних задач Організація внутрішнього аудиту	0,5
Змістовий модуль 2. Методика аудиту об'єктів обліку банківських установ		
5	Семінар запитань і відповідей Методика аудиту облікової політики банку	1
6	Семінар з виконанням практичних задач Методика аудиту грошових коштів	1
7	Семінар запитань і відповідей Методика аудиту статутного капіталу банку.	1
8	Семінар запитань і відповідей Організація та методика аудиту фінансової звітності	1
	Всього	6

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів за обраною темою.
3. Розв'язати одне із індивідуальних завдань, запропоноване у третьому розділі методичних рекомендацій для вивчення дисципліни «Аудит у банках» (методика розподілу у викладача).

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Організаційні особливості аудиту в банках	48	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: суть аудиторської діяльності, правове забезпечення аудиторської діяльності, сертифікація аудиторської діяльності. Суть міжнародних та національних нормативів аудиту. Предмет, метод і об'єкти аудиторської діяльності зміст і призначення контролю як функції управління. Класифікація контролю. Система показників для характеристики контролю. Завдання та повноваження органів державного контролю діяльності банків. Органи внутрішнього контролю в банках та їх взаємовідносини з наглядовими органами і зовнішніми аудиторами. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: види аудиторських послуг, етапи аудиту. Планування та програми аудиторської перевірки. Види та оцінка ризиків. Аудиторські докази. Суть вибіркової перевірки. Документування аудиту. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Суть, зміст та структура аудиторського висновку. Види аудиторських висновків. Аудиторські висновки спеціального призначення. Звіт аудитора перед замовником Джерела [1, 2, 3, 4, 5,6, 7] 2. Самотестування 3. Підготовка індивідуального завдання	Тестування, виконання індивідуального завдання
Змістовий модуль 2. Методика аудиту об'єктів обліку банківських установ	60	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Перевірка стану облікової політики. Дотримання організації бухгалтерського обліку відносно облікової політики. Перевірка методологічних прийомів облікової політики в бухгалтерському обліку. Перевірка окремих пунктів облікової політики. Методика проведення аудиту касових операцій в установах банку. Аудит бланків цінних паперів, суворості звітності та інших цінностей і документів. Перевірка роботи операційних кас в установах комерційних банків. Перевірка розрахунків з використанням дорожніх чеків. Контроль за дотриманням касової дисципліни клієнтами банку. Перевірка статутних документів. Перевірка засновників (акціонерів або учасників) банку. Перевірка наявності мінімального статутного фонду. Перевірка максимальної частки акціонерів (учасників) у статутному капіталі банку. Перевірка порядку та джерел внесення коштів до статутного капіталу банку. Перевірка дотримання порядку збільшення статутного капіталу... Перевірка дотримання формування статутного капіталу. Особливості створення банків за участю іноземних інвестицій. Мета та завдання аудиту фінансової звітності, аудит передачі файлів звітності. Джерело [1, 2, 4, 5, 6, 7, 25]. 2. Самотестування. 3. Підготовка індивідуального завдання	Тестування, виконання індивідуального завдання
Разом	108		

7. Результати навчання

1.	Знання теоретичних основ бухгалтерського обліку в банках, а саме: сутності, завдань і функцій; основних принципів його побудови
2.	Знання законодавчо – нормативних документів, які регламентують порядок організації бухгалтерського обліку в банках
3.	Знання методів і прийомів бухгалтерського обліку в банках
4.	Розуміння економічного змісту господарських фактів, явищ і процесів, їх взаємозв'язок на основі теорії подвійного запису бухгалтерського обліку в банках;
5.	Розуміння методики складання бухгалтерського запису будь-якого явища, факту та процесу, які пов'язані з фінансово-господарською діяльністю банків
6.	Розуміння організації обліку підприємницької діяльності та документальне оформлення всіх видів операцій з придбання та продажу активів, обліку коштів, цінних паперів, форм розрахунків банків тощо.
	Уміння оформляти первинні документи та реєстри аналітичного і синтетичного обліку з операцій фінансово-господарської діяльності банків;
8.	Уміння забезпечити повний і своєчасний облік руху грошових коштів і матеріальних цінностей з метою збереження власності банківської установи;
9.	Уміння організувати облік доходів та витрат банківської установи ;
10.	Уміння забезпечити достовірний облік процесу інвестування;
11.	Уміння узагальнювати облікову інформацію у фінансовій звітності банків та своєчасно надавати її зовнішнім і внутрішнім користувачам.

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
15	20	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

Електронний конспект лекцій, методичні вказівки з вивчення дисципліни, комплекти індивідуальних завдань, навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07 грудня 2000 р. № 2121 – III.
2. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22 квітня 1993 р. № 3125-III. (із змінами та доповненнями)
3. Кодекс професійної етики внутрішніх аудиторів банківських установ, схвалений Постановою Правління НБУ від 12 лютого 2003р. № 50.
4. Методичні вказівки щодо застосування стандартів внутрішнього аудиту в банках України, затверджене Постановою Правління НБУ від 20 липня 1999р. №358.

5. Методичні рекомендації щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України, схвалені Постановою Правління НБК від 28 березня 2007р. № 98.
6. Положення про Комітет з питань аудиту банків, затверджене Постановою Правління НБУ від 09.09.2003 (у редакції Постанови Правління НБУ від 11.04.2007 №131).
7. Положення про організацію внутрішнього аудиту в комерційних банках України, затверджене Постановою Правління НБУ від 20 березня 1998 р. №114.
8. Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, затверджене Постановою Правління НБУ від 09.09.2003 N 389.
9. Положення про сертифікацію аудиторів банків затверджене Постановою Правління НБУ від 09 вересня 2003 № 388.

Додаткова:

10. банківських установ. – Харків: Штрих, 2010. – 360 с.
11. Кіндрацька Л.М. Бухгалтерський облік у банках України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2011. – 636 с.
12. Council Directive 86/635/EEC of 8 December 1986 on the annual accounts and consolidated accounts of banks and other financial institutions // www.europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l24009.htm.
13. Global Economic Crime Survey 2005. – PriceWaterhouse Coopers. // www.pwc.com.
14. Framework for Internal Control Systems in Banking Organizations. Basel Committee on Banking Supervision, Basel, Sept. 1998 // www.bis.org.
15. Internal audit in banks and the supervisor's relationship with auditors: A survey. Basel Committee on Banking Supervision, Basel, Aug. 2002 // www.bis.org.
16. The 2008 Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements (published March 2008) // www.ifac.org.
17. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики = Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements: Видання 2010 року: Пер. з англ. - К.: Аудиторська палата України, 2010. - 1144 с.

Інформаційні ресурси

1. [http:// www.dtkt.com.ua](http://www.dtkt.com.ua) [Електронний ресурс]
2. [http:// www.liga.net](http://www.liga.net) [Електронний ресурс]

ЧАСТИНА 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ
ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ В БАНКАХ

Тема 1. Організація та об'єкти аудиторської діяльності Семінар – дискусія

План заняття:

1. Суть аудиторської діяльності
2. Правове забезпечення аудиторської діяльності
3. Сертифікація аудиторської діяльності
4. Суть міжнародних та національних нормативів аудиту
5. Предмет, метод і об'єкти аудиторської діяльності

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Теми доповідей — презентацій (студент обирає одне питання і готує міні – доповідь (обгрунтовану відповідь на 2- 3 сторінки) та презентацію до неї):

1. Суть аудиторської діяльності
2. Правове забезпечення аудиторської діяльності
3. Сертифікація аудиторської діяльності
4. Суть міжнародних та національних нормативів аудиту
5. Предмет, метод і об'єкти аудиторської діяльності

Тема 2. Організація аудиторських послуг

Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Види аудиторських послуг
2. Етапи аудиту
3. Планування та програми аудиторської перевірки
4. Види та оцінка ризиків

5. Аудиторські докази
6. Суть вибіркової перевірки
7. Документування аудиту

1. Індивідуальне тестування.

1. Аудит передбачає –

- A. дослідження фінансово-господарської діяльності з метою поліпшення її та підвищення прибутковості відповідно до замовлень
- B. дослідження бухгалтерської діяльності з метою поліпшення та вирішення проблем відповідно до замовлень
- C. дослідження виданих за угодами між аудиторськими організаціями і банками
- D. поліпшення та вирішення проблем відповідно до замовлень

2. Організацію аудиту очолює –

- A. Аудиторська фірма України
- B. Аудиторська фінансова палата України
- C. Аудиторська палата України
- D. Аудиторська організація України

3. Аудиторська фірма— це :

- A. це організація, яка немає ліцензії на право здійснення аудиторської діяльності
- B. це організація, яка має ліцензію на право здійснення аудиторської діяльності на території України і займається виключно проведенням аудиту і наданням аудиторських послуг.
- C. це палата розробляє нормативи і методичні рекомендації на проведення аудиту, атестує і видає кваліфікаційні сертифікати
- D. це організація, яка має ліцензію і методичні рекомендації на проведення аудиту

4. Аудитор –це

- A. людина, яка сприяє раціональному господарюванню
- B. фахівець
- C. це висококваліфікований спеціаліст, який володіє методологією фінансово-господарського контролю і аудиту, бухгалтерським обліком, аналізом господарської діяльності, а також має необхідну підготовку
- D. людина яка, має необхідну підготовку

5. Аудитор має право при виконанні договірних зобов'язань з дозволу замовника:

- A. перевіряти первинну документацію, зберігати у таємниці інформацію, додержувати умов договору, залучати для роботи на договірній основі фахівців,

В. зберігати у таємниці інформацію, перевіряти первинну документацію, не розголошувати відомості,

С. перевіряти первинну документацію, одержувати необхідну для аудиту інформацію від третіх осіб, залучати для роботи на договірній основі фахівців

6. Обов'язком аудитора є:

А. збереження документації, представленої замовником для перевірки, а також службової кореспонденції, якою він користується в процесі виконання замовлення

В. повідомляти власників, уповноважених ними осіб, замовників про виявлені в процесі аудиту недоліки у веденні бухгалтерського обліку і звітності, а також недоліки у господарській чи комерційній діяльності

С. не розголошувати відомості, що становлять предмет комерційної таємниці

Д. не використовувати інформацію підприємства у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб

3. Понятійний диктант.

4. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Теми доповідей — презентацій (студент обирає одне питання і готує міні – доповідь (обгрунтовану відповідь на 2- 3 сторінки) та презентацію до неї):

1. Види аудиторських послуг
2. Етапи аудиту..
3. Планування та програми аудиторської перевірки
4. Види та оцінка ризиків

Тема 3. Зміст, структура та види аудиторських висновків

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Суть, зміст та структура аудиторського висновку
2. Види аудиторських висновків
3. Аудиторські висновки спеціального призначення
4. Звіт аудитора перед замовником

2. Індивідуальне тестування.

1. Під аудиторським доказом (свідченням) слід розуміти :

- А. розробка методики перевірки і складання детального опису
- В. ведення обліку та складання звітності, надання аналітичних і

консультаційних послуг

- C. це дані в письмовій формі
- D. отриману в письмовій формі інформацію або дані, одержані під час фактичної перевірки стану

2. Аудиторські докази можуть бути:

- A. внутрішніми зовнішніми змішаними
- B. зовнішніми, постійними, внутрішніми
- C. змішаними, постійними, внутрішніми
- D. зовнішніми, змішані, разові.

3. Вибіркова перевірка –це

- A. записи, в яких аудитор фіксує використані процедури, тести, одержану інформацію і відповідні висновки
- B. тести, одержану інформацію і відповідні висновки
- C. вид несущільного спостереження
- D. вид суцільного спостереження

4. Робочі документи –це

- A. докази, які містять інформацію, отриману від економічного суб'єкта
- B. документи, які становлять певну гарантію достовірності
- C. первинні документи реєстри бухгалтерського обліку
- D. записи, в яких аудитор фіксує використані процедури, тести, одержану інформацію і відповідні висновки, зроблені у ході аудиту

5. Результати аудиту фінансової звітності оформлюються у вигляді аудиторського висновку, який складається за довільною формою:

- A. МСА №700 "Аудиторський висновок про фінансову звітність"
- B. МРА №702 "Аудиторський висновок про фінансову звітність"
- C. МСА №701 "Аудиторський висновок про аудиторську звітність"
- D. МАС №710 "Аудиторський висновок про фінансову звітність"

6. Розділ "Висновок аудитора про перевірену фінансову звітність" містить:

- A. Висновок робити оцінку помилок у системах обліку
- B. Висновок аудитора про фінансову звітність, її правильність у всіх суттєвих аспектах
- C. Висновок аудитора про помилки в системі обліку
- D. Висновок контролю банку стосовно їх суттєвого впливу на фінансову звітність

7. Висновок може бути :

- A. безумовно-позитивним, умовно-позитивним і негативним
- B. негативним, позитивним
- C. безумовно-позитивним, умовно-позитивним

D. безумовно-позитивним, умовно-негативним

8. Аудитор не може видати безумовно-позитивний висновок за таких обставин:

- A. невпевненість, незгода, невдача
- B. незгода, невдача, впевненість
- C. невпевненість, незгода
- D. незгода, невдача

9. Причини незгоди:

- A. неприйнятність системи або способів обліку; розбіжності у судженні щодо відповідності фактів або сум фінансовій звітності і даним обліку; незгода зі ступенем та способом відображення фактів обліку та звітності; невідповідність проведення або оформлення операцій законодавству та іншим вимогам.
- B. незгода зі ступенем та способом відображення фактів обліку та звітності; невідповідність проведення або оформлення операцій законодавству та іншим вимогам.
- C. неприйнятність системи або способів обліку; розбіжності у судженні щодо відповідності фактів або сум фінансовій звітності і даним обліку; оформлення операцій законодавству

3. Понятійний диктант.

Завдання:

Завдання 1 Зробити бухгалтерські записи за внутрішніми операціями:

1. Перераховано аванс підприємству зв'язку (рахунок № 26002700) на телеграфні витрати 350 грн.
2. Видано з каси на службове відрядження працівнику банку Іванову І. А. 802 грн.
3. Видано аванс працівнику комерційного банку Антипову Л. В. на придбання канцелярських товарів 250 грн.
4. Нараховано за послуги за інкасацію торговельної виручки універмагу (рахунок № 13585572) за квартал 1500 грн.
5. Нараховано заробітну плату персоналу банку за другу половину червня: до видачі — 25400 грн; відрахування із заробітної плати — 2861 грн.
6. Видано короткострокову позику 5000 грн.
7. Видано готівку за чеком 1500 грн.

Завдання 2 Лізингоодержувач уклав договір з оперативного лізингу будинку на 5 років. Вартість будівлі — 100000 грн. Строк корисного використання будівлі — 20 років. Визначена ліквідна вартість — 5000 грн. Щорічна лізингова плата — 25000 грн. Лізингодавець застосовує рівномірний метод нарахування амортизації. Зробити бухгалтерські записи (проводки) щодо лізингодавця та лізингоодержувача.

Завдання 3 Станом на 1 грудня поточного року в комерційному банку “Надра”

було здійснено інвентаризацію основних засобів, за результатами якої було виявлено три калькулятори, яких немає на балансі банку, а також один вогнегасник. Вартість одного калькулятора — 650 грн, одного вогнегасника — 885 грн. Встановлено також нестачу двох друкарських машинок (балансова вартість відповідно 1200 і 989 грн, знос — відповідно 325 і 100 грн). За результатами інвентаризації встановлено винну особу. Зробити бухгалтерські записи за результатами інвентаризації.

Завдання 4 Установа банку здійснює капітальний ремонт господарським способом, що використовується в операційній діяльності банку. Витрати на капітальний ремонт становлять: вартість будівельних матеріалів для ремонту — 3500 грн; нарахування заробітної плати ремонтним робітникам — 800 грн; нарахування платежів на соціальні заходи — 180 грн. Зробити бухгалтерські записи за цими операціями.

Завдання 5 А. Банк придбав патент на суму 17000 грн, строк його використання — 10 років. Здійснити розрахунок амортизації та бухгалтерські проводки.

Б. Які бухгалтерські записи будуть зроблені на стадії укладення позичкового договору на суму 5000 грн, якщо пред'явлено договір застави на суму 4200 грн.

Тема 4. Організація внутрішнього аудиту

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Суть і завдання внутрішнього аудиту
2. Відмінності внутрішнього і зовнішнього аудиту.
3. Принципи внутрішнього аудиту
4. Організація внутрішнього аудиту

1. Індивідуальне тестування.

Завдання 1 Установа банку придбала автомобіль за вільно конвертовану валюту. Автомобіль використовується в операційній діяльності банку: ціна автомобіля — 10000 дол.; курс гривні до долара на дату передоплати (умовний) — 25,30; курс гривні до долара на дату оформлення митної декларації (умовний) — 25,32. Здійснити бухгалтерські проводки за цією операцією.

Завдання 2 Станом на 1 грудня поточного року в комерційному банку “Надра” було здійснено інвентаризацію основних засобів, за результатами якої було виявлено три калькулятори, яких немає на балансі банку, а також один вогнегасник. Вартість одного калькулятора — 650 грн, одного вогнегасника — 885 грн. Встановлено також нестачу двох

друкарських машинок (балансова вартість відповідно 1200 і 989 грн, знос — відповідно 325 і 100 грн). За результатами інвентаризації встановлено винну особу. Зробити бухгалтерські записи за результатами інвентаризації.

Завдання 3 Установа банку здійснює капітальний ремонт господарським способом, що використовується в операційній діяльності банку. Витрати на капітальний ремонт становлять: вартість будівельних матеріалів для ремонту — 3500 грн; нарахування заробітної плати ремонтним робітникам — 800 грн; · нарахування платежів на соціальні заходи — 180 грн. Зробити бухгалтерські записи за цими операціями.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2

МЕТОДИКА АУДИТУ ОБ'ЄКТІВ ОБЛІКУ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

Тема 5. Методика аудиту облікової політики банку Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Перевірка стану облікової політики
2. Дотримання організації бухгалтерського обліку відносно облікової політики
3. Перевірка методологічних прийомів облікової політики в бухгалтерському обліку
4. Перевірка окремих пунктів облікової політики.

2. Індивідуальне тестування.

1. Облікова політика банку повинна містити :

- A. суми депозитів та кредитів, які були видані під заставу депозитів
- B. методи оцінки активів або зобов'язань
- C. доходи та витрати обліку в періоді, до якого вони належать
- D. наявність основних засобів банку

2. Облікова політика повинна спиратися на :

- A. статті;
- B. цінні папери;
- C. план рахунків;
- D. дорожні чеки.

3. Очолює систему бухгалтерського обліку банку —

- A. головний бухгалтер банку, який призначається чи звільняється за

рішенням керівника банку, з погодження Національного банку України;

В. директор банку, який призначається чи звільняється з погодження Національного банку України;

С. касир, який призначається чи звільняється за рішенням керівника банку, з погодження Національного банку України;

Д. бухгалтер, який призначається чи звільняється за рішенням керівника банку, з погодження Національного банку України;

4. Облікова політика обумовлює створення спеціальних резервів за рахунок витрат у межах законодавчо встановлених норм:

А. на покриття заборгованості за кредитами клієнтів, на покриття заборгованості за кредитами інших банків, на покриття сумнівної заборгованості; під знецінення цінних паперів

В. на покриття заборгованості за кредитами клієнтів, на покриття заборгованості за кредитами інших банків, на покриття сумнівної заборгованості; під знецінення цінних паперів

С. на покриття заборгованості за кредитами інших банків, на покриття сумнівної заборгованості; під знецінення цінних паперів

Д. на покриття заборгованості за кредитами клієнтів, на покриття сумнівної заборгованості; під знецінення цінних паперів

5. Облікова політика повинна передбачати :

А. інвентаризацію основних засобів та МШП постійними комісіями

В. МШП постійними комісіями та фінансовий результат

С. інвентаризацію основних засобів та бухгалтерський результат

Д. фінансовий результат і інвентаризацію

6. Розбіжності між фактичними даними та даними бухгалтерського обліку регулюються таким чином:

А. нестачі списуються на винних осіб за цінами, в яких визначається розмір нестач; перевищення на результати діяльності банку

В. нестачі списуються на винних осіб за цінами, в яких визначається розмір нестач

С. нестачі списуються на винних осіб та розмір додаткових нестач

Д. списуються на збитки банку

7. У період підготовки до аудиту мають бути:

А. первинні документи

В. проаналізовані висновки попередніх аудиторських перевірок і дані фінансової та статистичної звітності

С. дані фінансової та статистичної звітності

Д. проаналізовані висновки попередніх аудиторських перевірок

Тема 6. Методика аудиту грошових коштів

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Основні завдання аудиту грошових коштів та підготовка до його проведення.
2. Методика проведення аудиту касових операцій в установах банку.
3. Аудит бланків цінних паперів, суворої звітності та інших цінностей і документів.
4. Перевірка роботи операційних кас в установах комерційних банків.
5. Перевірка розрахунків з використанням дорожніх чеків.
6. Контроль за дотриманням касової дисципліни клієнтами банку

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

2. Індивідуальне тестування.
3. Практичні завдання.

Завдання 1.

У пасиві балансу підприємства за станом на 31.03.2017р. залишок за статтею «Розрахунки з оплати праці» складає 6500 грн., у Головній книзі по рахунку «Розрахунки з оплати праці» - 6709 грн., по рахунку «Розрахунки з депонентами» - 7101 грн., а в розрахунковій відомості за квітень - 4640 грн.

7. Перерахуйте основні коефіцієнти, які використовуються при аналізі фінансового стану підприємства. Використовуючи звітність ПАТ "Київський маслозавод", визначте фінансовий ризик клієнта. Обґрунтуйте висновки аудитора щодо одержаних показників.

№ з/п	Показники	Рівень показника		
		На початок	На кінець року	Відхилення (+,-)
1	Питома вага власного капіталу у валюті балансу (коефіцієнт фінансової автономності клієнта), %			
2	Питома вага залученого капіталу у валюті балансу (коефіцієнт фінансової залежності клієнта), %			
3	Коефіцієнт фінансового ризику			
4	Коефіцієнт обергання капіталу			

Завдання 2 Перевірити дотримання на підприємстві цільового використання грошової готівки. Скласти робочі документи за результатами перевірки. Описати подальші дії аудитора.

Умова: ПАТ «Ласуня» залишок по касі на 17.09.17 р. склав 10 грн. 17.09.17 р. отримано з поточного рахунку в касу (ПКО №97 від 17.09.17 р.) 5010 грн. для виплати авансу по заробітній платі (строк виплати заробітної плати – 3дня).

- 17.09.17 р. по ВКО №118 видано в підзвіт експедитору Зуєвій О.П. 1000грн;
- 19.09.17 р. по ВКО №98 оприбутковано в касу невикористані підзвітні суми від експедитора Зуєвої О.П. 980грн;
- 19.09.17 р. по ВКО №188 списаний виданий по розрахунково-платіжним відомостям аванс в сумі 5010грн.

Завдання 2.

У банку у II кварталі працювало 5 осіб, для двох (Петрова Н.В. і Іванова П.Н.) робота на данному підприємстві є основною, для Сидорова К.А. та Соколова Н.А. – робота за сумісництвом. Якін Н.Н. виконує роботи на підприємстві по цивільно-правовому договору.

ПІБ	Квітень	Травень	Червень	Примітка
Петрова Н.В.	4500	4800	4500	
Іванова П.Н.	4800	4850	4800	
Сидорова К.А.	4480	4450	4450	Вдова має дитину – донька 13 років (заявка подану у травні)
Соколов Н.А.	4500	4500	4500	Герой України (подав заявку у червні)
Якін Н. Н.	4450	4600	3370	

Визначити суму нарахованого ЄСВ, суму ПДФО, суму військового збору. Скласти робочий документ щодо проведення внутрішньої аудиторської перевірки.

Тема 7. Методика аудиту статутного капіталу банку.

Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Основні завдання аудиту статутного капіталу.
 2. Перевірка статутних документів.
 3. Перевірка засновників (акціонерів або учасників) банку.
 4. Перевірка наявності мінімального статутного фонду.
 5. Перевірка максимальної частки акціонерів (учасників) у статутному капіталі банку.
 6. Перевірка порядку та джерел внесення коштів до статутного капіталу банку.
 7. Перевірка дотримання порядку збільшення статутного капіталу.
 8. Перевірка дотримання формування статутного капіталу.
 9. Особливості створення банків за участю іноземних інвестицій.
- 2. Індивідуальне тестування.*

1. При перевірці статутних документів беруться до уваги:

- A. установчий акт, підписаний засновниками банку та засвідчений їхніми печатками

- B. фінансовий звіт, підписаний засновниками банку та засвідчений їхніми печатками
- C. установчий договір, підписаний засновниками банку та засвідчений їхніми печатками
- D. договори банку

2. Засновниками, акціонерами (учасниками) банку можуть бути:

- A. юридичні і фізичні особи, за винятком політичних і профспілкових організацій, спілок і партій, громадських фондів, Рад усіх рівнів, їх виконавчих органів
- B. українські та іноземні юридичні і фізичні особи, за винятком політичних і профспілкових організацій, спілок і партій, громадських фондів, Рад усіх рівнів, їх виконавчих органів
- C. українські юридичні і фізичні особи, за винятком політичних і профспілкових організацій, спілок і партій, громадських фондів, Рад усіх рівнів, їх виконавчих органів
- D. іноземні юридичні і фізичні особи

3. Згідно із Законом України «Про банки і банківську діяльність» мінімальний розмір статутного капіталу банку встановлюється :

- A. у сумі 10 000 000 (десять мільйонів) гривень;
- B. у сумі 20 000 000 (двадцять мільйонів) гривень;
- C. у сумі 5 000 000 (п'ять мільйонів) гривень.
- D. Не встановлюється

4. Один акціонер (учасник) банку або його довірена особа може:

- A. прямо володіти (управляти) акціями (частками) в цьому банку в межах 40 % статутного капіталу банку
- B. прямо або непрямо володіти (управляти) акціями (частками) в цьому банку в межах 35 % статутного капіталу банку
- C. непрямо володіти (управляти) акціями (частками) в цьому банку в межах 25 % статутного капіталу банку
- D. немає правильної відповіді

5. Забороняється використовувати для формування статутного капіталу банку:

- A. бюджетні кошти, кошти, одержані в кредит
- B. кошти, які одержані в кредит
- C. бюджетні кошти
- D. власні кошти

6. Рішення про збільшення статутного капіталу банку може бути прийняте за умови:

- A. повної сплати кожним акціонером банку своєї частки;

- B. сплата акціонером в статутному капіталі банку;
- C. повної сплати кожним акціонером банку своєї частки в попередньо зареєстрованому статутному капіталі банку
- D. Ні за жодних умов

7. Банківські документи мають бути оформлені:

- A. мовою оригіналу з перекладами українською мовою, засвідченими в нотаріальному порядку;
- B. українською мовою і підписані директором;
- C. українською мовою, написані від руки
- D. в електронному варіанті

Тема 8. Організація та методика аудиту фінансової звітності
Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. Сутність, структура фінансової звітності
2. Мета та завдання аудиту фінансової звітності
3. Аудит передачі файлів звітності.

1. *Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*
2. *Індивідуальне тестування.*

1. Мета аудиту фінансової звітності-

- A. правильність здійснення операцій за балансовими та позабалансовими рахунками
- B. встановити достовірність і законність відображення в балансі фінансових операцій
- C. встановити достовірність і законність відображення в балансі фінансових операцій, правильність здійснення операцій за балансовими та позабалансовими рахунками
- D. відобразити операції за допомогою суцільного документування

2. При проведенні аудиту перевіряється:

- A. відповідність складання та строки надання звітності
- B. строки надання звітності, правильність складання документів
- C. відповідність документального оформлення
- D. господарська діяльність установи

3. Особа, що здійснює перевірку, повинна з'ясувати:

- A. чи дотримується відправник вимог до форматів передачі інформації
- B. хто передав інформацію; до якого періоду звітності належить інформація; чи дотримується відправник вимог до форматів передачі

інформації

С. хто передав інформацію; до якого періоду звітності належить інформація

Д. нічого не з'ясовує

4. Аудит фінансової звітності базується на:

А. новому Плані рахунків, затвердженому Національним банком України;

В. Національних стандартах, затверджених Національним банком України;

С. А, В відповіді не вірні

Д. Міжнародними стандартами аудиту

ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ В БАНКАХ

Тема 1. Організація та об'єкти аудиторської діяльності

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Суть аудиторської діяльності
2. Правове забезпечення аудиторської діяльності
3. Сертифікація аудиторської діяльності
4. Суть міжнародних та національних нормативів аудиту
5. Предмет, метод і об'єкти аудиторської діяльності

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Банки є:

А. Особливими фінансовими інститутами і організаційними центрами ринку позичкових капіталів.

В. Організацією, функцією якої є кредитування суб'єктів господарської діяльності та громадян за рахунок отриманих коштів підприємств, організацій, населення й інших кредитних ресурсів.

С. Сукупністю банківських організацій, які діють на підставі чинних законів згідно з покладеними на них функціями та загальними принципами організації банківської справи.

Д. Основною ланкою кредитної системи країни, до якої входять кредитні установи, які здійснюють різноманітні банківські операції для своїх клієнтів на підставі комерційного розрахунку.

2. Розрізняють два види руху фінансів:

- А. Загальні; відносні.
- В. Фіксовані; страхові.
- С. Прямі; непрямі.
- Д. Зовнішні; внутрішні.

4. Аудит передбачає –

А. дослідження фінансово-господарської діяльності з метою поліпшення її та підвищення прибутковості відповідно до замовлень

В. дослідження бухгалтерської діяльності з метою поліпшення та вирішення проблем відповідно до замовлень

С. дослідження виданих за угодами між аудиторськими організаціями і банками

Д. поліпшення та вирішення проблем відповідно до замовлень

5. Організацію аудиту очолює –

А. Аудиторська фірма України

В. Аудиторська фінансова палата України

С. Аудиторська палата України

Д. Аудиторська організація України

6. Аудиторська фірма— це :

А. це організація, яка немає ліцензії на право здійснення аудиторської діяльності

В. це організація, яка має ліцензію на право здійснення аудиторської діяльності на території України і займається виключно проведенням аудиту і наданням аудиторських послуг.

С. це палата розробляє нормативи і методичні рекомендації на проведення аудиту, атестує і видає кваліфікаційні сертифікати

Д. це організація, яка має ліцензію і методичні рекомендації на проведення аудиту

7. Аудитор –це

А. людина, яка сприяє раціональному господарюванню

В. фахівець

С. це висококваліфікований спеціаліст, який володіє методологією фінансово-господарського контролю і аудиту, бухгалтерським обліком, аналізом господарської діяльності, а також має необхідну підготовку

Д. людина яка, має необхідну підготовку

8. Аудитор має право при виконанні договірних зобов'язань з дозволу замовника:

Д. перевіряти первинну документацію, зберігати у таємниці інформацію, додержувати умов договору, залучати для роботи на договірній основі фахівців,

Е. зберігати у таємниці інформацію, перевіряти первинну документацію, не розголошувати відомості,

Ф. перевіряти первинну документацію, одержувати необхідну для аудиту інформацію від третіх осіб, залучати для роботи на договірній основі фахівців

9. Обов'язком аудитора є:

Е. збереження документації, представленій замовником для перевірки, а також службової кореспонденції, якою він користується в процесі виконання

замовлення

Ф. повідомляти власників, уповноважених ними осіб, замовників про виявлені в процесі аудиту недоліки у веденні бухгалтерського обліку і звітності, а також недоліки у господарській чи комерційній діяльності

Г. не розголошувати відомості, що становлять предмет комерційної таємниці

Н. не використовувати інформацію підприємства у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб

10. Сертифікація аудиторів здійснюється на підставі –

А. Закону України "Про фінансову діяльність" і "Положення про сертифікацію аудиторів"

В. Закону України "Про аудиторську діяльність" і "Положення про збір аудиторів"

С. Закону України "Про бухгалтерську діяльність" і "Положення про сертифікацію аудиторів"

Д. Закону України "Про аудиторську діяльність" і "Положення про сертифікацію аудиторів".

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7].

Тема 2. Організація аудиторських послуг

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Види аудиторських послуг
2. Етапи аудиту..
3. Планування та програми аудиторської перевірки
4. Види та оцінка ризиків
5. Аудиторські докази
6. Суть вибіркової перевірки
7. Документування аудиту

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Право на отримання сертифікату аудитора мають –

А. громадяни України, мають певні знання з питань аудиту та досвід роботи не менше трьох років підряд на посадах, бухгалтера

В. громадяни України, які здобули вищу освіту, мають певні знання з питань аудиту та досвід роботи не менше трьох років підряд на посадах аудитора, ревізора, бухгалтера, юриста, фінансиста або економіста

С. громадяни, які здобули середню освіту, мають певні знання та досвід роботи не менше трьох років підряд

Д. громадяни України, мають певні знання з питань аудиту

2. Термін чинності сертифіката не може перевищувати -

- А. 5 років
- В. 3 роки
- С. 2 роки
- Д. 6 років

3. Метод аудиту –

- А. це загальні керівні матеріали для допомоги аудиторам
- В. характеристика системи, що знаходиться в сфері аудиторської оцінки
- С. матеріали для допомоги аудиторам у виконанні їх обов'язків
- Д. це сукупність способів, прийомів, використовуваних для дослідження стану об'єктів, що вивчаються

4. Аудиторські послуги стосуються –

- А. ведення фінансового обліку, бухгалтерського обліку тощо
- В. ведення обліку та складання звітності, надання аналітичних і консультаційних послуг
- С. надання аналітичних послуг
- Д. виду аудиту, форм і методів

5. Розрізняють консультації:

- А. постійні і довгострокові
- В. разові і короткострокові
- С. разові та постійні
- Д. постійні і малі

6. Етапи аудиту:

- А. планування, збір аудиторських доказів, завершення аудиту
- В. планування, завершення аудиту
- С. збір доказів, планування
- Д. збір доказів, завершення аудиту

7. На практиці планування прийнято ділити на два етапи:

- А. 1)Проводиться вивчення і опис банку 2) Здійснюється розробка методики перевірки і складання детального опису
- В. 1) Здійснюється розробка методики перевірки і складання детального

- опису 2) ведення фінансового обліку, бухгалтерського обліку тощо
- C. 1) ведення фінансового обліку, бухгалтерського обліку тощо 2) Проводиться вивчення і опис банку
- D. 1)Проводиться вивчення і опис банку 2) ведення фін. обліку.

8. Аудиторський ризик- це

- A. ймовірність того, що публічна фінансова звітність банку має істотні помилки чи неточності
- B. ймовірність того, що аудиторська фірма може зазнати збитків у процесі взаємодії з клієнтом
- C. це ймовірність того, що фінансова звітність банку може містити невиявлені суттєві помилки або спотворення після підтвердження її достовірності, або містить суттєві спотворення, а насправді вони у звітності відсутні
- D. це ймовірність того,

Література: [1, 2, 3, 9].

Тема 3. Зміст, структура та види аудиторських висновків

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Суть, зміст та структура аудиторського висновку
2. Види аудиторських висновків
3. Аудиторські висновки спеціального призначення
4. Звіт аудитора перед замовником

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. До власних методичних прийомів аудиту відносяться:

- A. аналіз, синтез, аналогія;
- B. органолептичні, розрахунково-аналітичні, документальні, прийоми аудиту;
- C. інвентаризація, експертиза, інформаційне забезпечення, інформаційне формування;
- D. технологічний контроль, експертиза, експеримент.

2. Робоча справа клієнта це:

- A. сукупність робочих документів аудитора;

- B. сукупність аудиторських доказів
- C. сукупність аудиторських свідчень;
- D. інше.

3. Аудиторський висновок адресується:

- A. засновникам, акціонерам, правлінню;
- B. третім особам;
- C. аудиторській фірмі;
- D. аудитору.

3. Робочі документи –це

- A. докази, які містять інформацію, отриману від економічного суб'єкта
- B. документи, які становлять певну гарантію достовірності
- C. первинні документи реєстри бухгалтерського обліку
- D. записи, в яких аудитор фіксує використані процедури, тести, одержану інформацію і відповідні висновки, зроблені у ході аудиту

4. Результати аудиту фінансової звітності оформлюються у вигляді аудиторського висновку, який складається за довільною формою:

- A. МСА №700 "Аудиторський висновок про фінансову звітність"
- B. МРА №702 "Аудиторський висновок про фінансову звітність"
- C. МСА №701 "Аудиторський висновок про аудиторську звітність"
- D. МАС №710 "Аудиторський висновок про фінансову звітність"

5. Розділ "Висновок аудитора про перевірену фінансову звітність" містить:

- A. Висновок робити оцінку помилок у системах обліку
- B. Висновок аудитора про фінансову звітність, її правильність у всіх суттєвих аспектах
- C. Висновок аудитора про помилки в системі обліку
- D. Висновок контролю банку стосовно їх суттєвого впливу на фінансову звітність

6. Висновок може бути :

- A. безумовно-позитивним, умовно-позитивним і негативним
- B. негативним, позитивним
- C. безумовно-позитивним, умовно-позитивним
- D. безумовно-позитивним, умовно-негативним

7. Аудитор не може видати безумовно-позитивний висновок за таких обставин:

- A. невпевненість, незгода, невдача
- B. незгода, невдача, впевненість
- C. невпевненість, незгода
- D. незгода, невдача

9. Причини незгоди:

А. неприйнятність системи або способів обліку; розбіжності у судженні щодо відповідності фактів або сум фінансовій звітності і даним обліку; незгода зі ступенем та способом відображення фактів обліку та звітності; невідповідність проведення або оформлення операцій законодавству та іншим вимогам.

В. незгода зі ступенем та способом відображення фактів обліку та звітності; невідповідність проведення або оформлення операцій законодавству та іншим вимогам.

С. неприйнятність системи або способів обліку; розбіжності у судженні щодо відповідності фактів або сум фінансовій звітності і даним обліку; оформлення операцій законодавству

Література: [1, 2, 3, 9].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

МЕТОДИКА АУДИТУ ОБ'ЄКТІВ ОБЛІКУ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

Тема 5. Методика аудиту облікової політики банку

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, пратичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Перевірка стану облікової політики
2. Дотримання організації бухгалтерського обліку відносно облікової політики

3. Перевірка методологічних прийомів облікової політики в бухгалтерському обліку

4. Перевірка окремих пунктів облікової політики.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Облікова політика банку повинна містити :

А. суми депозитів та кредитів, які були видані під заставу депозитів

В. методи оцінки активів або зобов'язань

С. доходи та витрати обліку в періоді, до якого вони належать

Д. наявність основних засобів банку

2. Облікова політика повинна спиратися на :

- A. статті;
- B. цінні папери;
- C. план рахунків;
- D. дорожні чеки.

3. Очолює систему бухгалтерського обліку банку —

- A. головний бухгалтер банку, який призначається чи звільняється за рішенням керівника банку, з погодження Національного банку України;
- B. директор банку, який призначається чи звільняється з погодження Національного банку України;
- C. касир, який призначається чи звільняється за рішенням керівника банку, з погодження Національного банку України;
- D. бухгалтер, який призначається чи звільняється за рішенням керівника банку, з погодження Національного банку України;

4. Облікова політика обумовлює створення спеціальних резервів за рахунок витрат у межах законодавчо встановлених норм:

- A. на покриття заборгованості за кредитами клієнтів, на покриття заборгованості за кредитами інших банків, на покриття сумнівної заборгованості; під знецінення цінних паперів
- B. на покриття заборгованості за кредитами клієнтів, на покриття заборгованості за кредитами інших банків, на покриття сумнівної заборгованості; під знецінення цінних паперів
- C. на покриття заборгованості за кредитами інших банків, на покриття сумнівної заборгованості; під знецінення цінних паперів
- D. на покриття заборгованості за кредитами клієнтів, на покриття сумнівної заборгованості; під знецінення цінних паперів

5. Облікова політика повинна передбачати :

- A. інвентаризацію основних засобів та МШП постійними комісіями
- B. МШП постійними комісіями та фінансовий результат
- C. інвентаризацію основних засобів та бухгалтерський результат
- D. фінансовий результат і інвентаризацію

6. Розбіжності між фактичними даними та даними бухгалтерського обліку регулюються таким чином:

- A. нестачі списуються на винних осіб за цінами, в яких визначається розмір нестач; перевищення на результати діяльності банку
- B. нестачі списуються на винних осіб за цінами, в яких визначається розмір нестач
- C. нестачі списуються на винних осіб та розмір додаткових нестач

D. списуються на збитки банку

Література: [1, 2, 3, 9].

Тема 6. Методика аудиту грошових коштів

Форми контролю: усне опитування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Основні завдання аудиту грошових коштів та підготовка до його проведення.

2. Методика проведення аудиту касових операцій в установах банку.

3. Аудит бланків цінних паперів, суворої звітності та інших цінностей і документів.

4. Перевірка роботи операційних кас в установах комерційних банків.

5. Перевірка розрахунків з використанням дорожніх чеків.

6. Контроль за дотриманням касової дисципліни клієнтами банку

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Згідно з Положенням про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності у разі внесення змін до договору на проведення обов'язкового аудиту, банк зобов'язаний подати копію зазначених змін у Національний банк у термін:

A. До 1 листопада поточного року, за який здійснюється аудит;

B. За 5 днів до закінчення терміну проведення аудиту;

C. Упродовж 5 днів з дня їх внесення;

D. Одночасно з поданням звіту аудитора за результатами проведеного аудиту .

2. Згідно з Положенням про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності Національний банк України рекомендує банкам у разі проведення аудиту не перевищувати тривалість договірних відносин між банком і тією самою аудиторською фірмою (аудитором) більше ніж:

A. Двох років поспіль;

B. Трьох років поспіль;

C. П'яти років поспіль;

D. Семи років поспіль.

3. Положенням про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності не передбачено, що висновок аудитора за підсумками

проведеного обов'язкового аудиту фінансової звітності банку має містити інформацію стосовно:

А. Відповідності обсягу активів і зобов'язань банку за строками погашення;

В. Якості кредитного портфеля цінних паперів, стану дебіторської заборгованості;

С. Адекватності виплаченої винагороди робітникам банку фактичним фінансовим показникам роботи банку за звітний рік;

Д. Адекватності бухгалтерського обліку, процедур внутрішнього аудиту та заходів контролю банку.

4. Програми підготовки аудиторів, які здійснюватимуть аудит банків затверджуються:

А. Міністерством освіти і науки України за погодженням з Національним банком України;

В. Національний банк України за погодженням з Міністерством освіти і науки України;

С. Національним банком України за погодженням з Міністерством освіти і науки України та Аудиторською палатою України;

Д. Аудиторською палатою України за погодженням з Національним банком України.

5. Для цілей формування резервів під кредити, що надані в іноземній валюті, достатніми вважаються надходження валютної виручки, що:

А. Дорівнюють сумі основного боргу;

В. Дорівнюють сумі основного боргу та відсотків за ним;

С. Перевищують суму основного боргу та відсотків за ним;

Д. Перевищують суму основного боргу, а також відсотків та комісій за ним.

6. Наприкінці операційного дня на підставі прийнятих документів касир повинен скласти:

А. акт за підписами всіх працівників, які брали участь у перевірці, і службових осіб, відповідальних за схоронність цінностей;

В. довідку про суму прийнятих грошей та кількість документів, що надійшли до каси і звірити суму за довідкою з сумою прийнятих ним грошей;

С. довідку про кінцеву суму на день, яка залишилась у бухгалтера;

Д. акт в якому чітко видно, суму, яка була витрачена на протязі дня і суму, яка залишилась.

7. Перевірка дорожніх чеків здійснюється відповідно до положень:

А. які визначені чинним законодавством України, Правил оформлення і продажу дорожніх чеків

В. які визначені палатою України, Правил оформлення і продажу дорожніх чеків

С. які визначені чинним законодавством Кабінету Міністрів України,

Правил оформлення і продажу дорожніх чеків

Д. які визначені президентом України, Правил оформлення і продажу дорожніх чеків

8. Для обліку дорожніх чеків у Плані рахунків бухгалтерського обліку передбачено такі рахунки:

А. 1011 А — дорожні чеки в касі банку; 1012 А — дорожні чеки в відділеннях установах банку; 1013 А — дорожні чеки в обмінних пунктах; 1017 А — дорожні чеки в дорозі

В. 1012 А — дорожні чеки в касі банку; 1013 А — дорожні чеки в відділеннях установах банку; 1014 А — дорожні чеки в обмінних пунктах; 1017 А — дорожні чеки в дорозі

С. 1011 А — дорожні чеки в касі банку; 1012 А — дорожні чеки в відділеннях установах банку; 1015 А — дорожні чеки в обмінних пунктах; 1010 А — дорожні чеки в дорозі

Д. 1011 А — дорожні чеки в касі банку; 1015 А — дорожні чеки в відділеннях установах банку; 1013 А — дорожні чеки в обмінних пунктах; 1017 А — дорожні чеки в дорозі

9. Особи, що здійснюють перевірку (обов'язково при наявності посвідчення на право перевірки, підписане керівником установи банку), мають право :

А. здійснювати перевірку раз у неділю

В. здійснювати перевірку раз у рік

С. не мають право здійснювати перевірку

Д. здійснювати перевірку раз у місяць

10. Рішення щодо проведення перевірки дотримання касової дисципліни клієнтами приймає:

А. головний бухгалтер

В. керівник установи банку

С. директор

Д. вищі органи влади

Література: [1, 2, 4].

Тема 7. Методика аудиту статутного капіталу банку

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Основні завдання аудиту статутного капіталу.
2. Перевірка статутних документів.
3. Перевірка засновників (акціонерів або учасників) банку.
4. Перевірка наявності мінімального статутного фонду.
5. Перевірка максимальної частки акціонерів (учасників) у статутному капіталі банку.

6. Перевірка порядку та джерел внесення коштів до статутного капіталу банку.

7. Перевірка дотримання порядку збільшення статутного капіталу.

8. Перевірка дотримання формування статутного капіталу.

9. Особливості створення банків за участю іноземних інвестицій.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Забороняється використовувати для формування статутного капіталу банку:

- A. бюджетні кошти, кошти, одержані в кредит
- B. кошти, які одержані в кредит
- C. бюджетні кошти
- D. власні кошти

2. Рішення про збільшення статутного капіталу банку може бути прийняте за умови:

- A. повної сплати кожним акціонером банку своєї частки;
- B. сплата акціонером в статутному капіталі банку;
- C. повної сплати кожним акціонером банку своєї частки в попередньо зареєстрованому статутному капіталі банку
- D. Ні за жодних умов

3. Банківські документи мають бути оформлені:

- A. мовою оригіналу з перекладами українською мовою, засвідченими в нотаріальному порядку;
- B. українською мовою і підписані директором;
- C. українською мовою, написані від руки
- D. в електронному варіанті

4. Згідно із Законом України «Про банки і банківську діяльність»

мінімальний розмір статутного капіталу банку встановлюється :

- A. у сумі 10 000 000 (десять мільйонів) гривень;
- B. у сумі 20 000 000 (двадцять мільйонів) гривень;
- C. у сумі 5 000 000 (п'ять мільйонів) гривень.
- D. Не встановлюється

5. Один акціонер (учасник) банку або його довірена особа може :

- A. прямо володіти (управляти) акціями (частками) в цьому банку в межах 40 % статутного капіталу банку
- B. прямо або непрямо володіти (управляти) акціями (частками) в цьому банку в межах 35 % статутного капіталу банку
- C. непрямо володіти (управляти) акціями (частками) в цьому банку в межах 25 % статутного капіталу банку
- D. немає правильної відповіді

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6].

Тема 8. Організація та методика аудиту фінансової звітності

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1. Сутність, структура фінансової звітності
- 2. Мету та завдання аудиту фінансової звітності
- 3. Аудит передачі файлів звітності.

1. Мета аудиту фінансової звітності-

- A. правильність здійснення операцій за балансовими та позабалансовими рахунками
- B. встановити достовірність і законність відображення в балансі фінансових операцій
- C. встановити достовірність і законність відображення в балансі фінансових операцій, правильність здійснення операцій за балансовими та позабалансовими рахунками
- D. відобразити операції за допомогою суцільного документування

2. При проведенні аудиту перевіряється:

- A. відповідність складання та строки надання звітності
- B. строки надання звітності, правильність складання документів

- C. відповідність документального оформлення
- D. господарська діяльність установи

3. Особа, що здійснює перевірку, повинна з'ясувати:

- A. чи дотримується відправник вимог до форматів передачі інформації
- B. хто передав інформацію; до якого періоду звітності належить інформація; чи дотримується відправник вимог до форматів передачі інформації
- C. хто передав інформацію; до якого періоду звітності належить інформація
- D. нічого не зясовує

4. Аудит фінансової звітності базується на:

- A. новому Плані рахунків, затвердженому Національним банком України;
- B. Національних стандартах, затверджених Національним банком України;
- C. А, В відповіді не вірні
- D. Міжнародними стандартами аудиту

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6].

Рекомендована література

Основна:

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07 грудня 2000 р. № 2121 – III.
2. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22 квітня 1993 р. № 3125-ХІІ (із змінами та доповненнями)
3. Кодекс професійної етики внутрішніх аудиторів банківських установ, схвалений Постановою Правління НБУ від 12 лютого 2003р. № 50.
4. Методичні вказівки щодо застосування стандартів внутрішнього аудиту в банках України, затверджене Постановою Правління НБУ від 20 липня 1999р. №358.
5. Методичні рекомендації щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України, схвалені Постановою Правління НБК від 28 березня 2007р. № 98.
6. Положення про Комітет з питань аудиту банків, затверджене Постановою Правління НБУ від 09.09.2003 (у редакції Постанови Правління НБУ від 11.04.2007 №131).
7. Положення про організацію внутрішнього аудиту в комерційних банках України, затверджене Постановою Правління НБУ від 20 березня 1998 р. №114.
8. Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, затверджене Постановою Правління НБУ від 09.09.2003 N 389.
9. Положення про сертифікацію аудиторів банків затверджене Постановою Правління НБУ від 09 вересня 2003 № 388.

Додаткова:

10. Губенко С.М., Мозгова О.П. Посібник для внутрішніх аудиторів банківських установ. – Харків: Штрих, 2015. – 360 с.
11. Кіндрацька Л.М. Бухгалтерський облік у банках України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2011. – 636 с.
12. Council Directive 86/635/EEC of 8 December 1986 on the annual accounts and consolidated accounts of banks and other financial institutions [//www.europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l24009.htm](http://www.europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l24009.htm).
13. Global Economic Crime Survey 2005 - PriceWaterhouseCoopers. [//www.pwc.com](http://www.pwc.com).
14. Framework for Internal Control Systems in Banking Organizations. Basel Committee on Banking Supervision, Basel, Sept. 1998 [//www.bis.org](http://www.bis.org).
15. Internal audit in banks and the supervisor's relationship with auditors: A survey. Basel Committee on Banking Supervision, Basel, Aug. 2002 [//www.bis.org](http://www.bis.org).

16. The 2008 Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements (published March 2008) // www.ifac.org.
17. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики = Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements: Видання 2010 року: Пер. з англ. - К.: Аудиторська палата України, 2010. - 1144 с.

Інформаційні ресурси

1. [http:// www.dtki.com.ua](http://www.dtki.com.ua) [Електронний ресурс]
2. [http:// www.liga.net](http://www.liga.net) [Електронний ресурс]

Шевченко Любов Ярославівна

Кафедра обліку та аудиту

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

АУДИТ У БАНКАХ

Формат 60×84/8. Ум. др. арк. 2,7

Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкта видавничої
справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.